

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/383/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419202687
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1419202687.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - V. W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX H. a otec - N. N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX H., zastúpený Advokátskou kanceláriou Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, 831 04 Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, takto

rozhodol:

rozhodol

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým oprávnil otca na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej stretávať sa s maloletou J. H., nar. XX.XX.XXXX, každý páry kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod. s určením miesta odovzdania a prevzatia dieťaťa v mieste bydliska matky. Matke uložil povinnosť maloleté dieťa na styk riadne pripraviť. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 1, § 2 ods. 1, § 363 ods. 1 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise, s obsahom spisov vedených na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 17P/49/2019, sp. zn. 25P/109/2019 a sp. zn. 13P/221/2018 dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné predpoklady odôvodňujúce okamžitý zásah do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia v časti týkajúcej sa úpravy styku. Konštatoval, že rodičia maloletej sú manželia v rozvodovom konaní a nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá byva u matky, ktorá v súčasnosti bráni otcovi v styku s ňou. Mal za to, že vzhľadom na prebiehajúce konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, je potrebné zasiahnuť do práv účastníkov a reflektovať na aktuálnu situáciu. Priklonil sa k názoru otca, že súčasný rozsah styku je nedostatočný vo vzťahu k jeho možnosti plnohodnotne tráviť čas s maloletou, prehlbovať si s ňou citové puto a poskytnúť jej možnosť vytvárať si vzťah aj s najbližšou rodinou otca, čo je pre ďalší vývoj dieťaťa takisto dôležité. Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, ktoré v tomto prípade nemá nahrádzať meritórne rozhodnutie vo veci a má zabezpečiť predovšetkým udržanie a nevyhnutné rozvíjanie citových

a rodinných väzieb dieťaťa s rodičom, ktorý ho nemá vo svojej osobnej starostlivosti. Rozsah styku otca s maloletou každý páry kalendárny týždeň v roku v sobotu aj v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod. považoval za primeraný, vhodný a plne v záujme maloletého dieťaťa s tým, že o konečnej úprave styku bude rozhodnuté vo veci samej v konaní 17P/49/2019. Vo zvyšku v časti úpravy styku počas vianočných sviatkov návrh otca zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť, pretože sa zmenili pomery a odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Zároveň žiadala uložiť povinnosť otcovi zaplatiť jej trovy konania do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Namietala, že súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Mala za to, že otec nepreukázal splnenie podmienok pre okamžitý zásah súdu. Poukázala na to, že o existencii spisov vedených pod sp. zn. 25P/118/2019, 17P/49/2019, 25P/109/2019 a 13P/221/2019 (rozvod manželstva a úprava pomerov manželov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode) v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nemala vedomosť a logicky tieto spisy nemohli obsahovať jej vyjadrenia k návrhom otca. Vyjadrenie k návrhu na rozvod manželstva zaslala súdu dňa 03.09.2019, preto súd nemal možnosť sa s ním oboznámiť. Namietala, že súd vychádzal výhradne zo spisov, ktorých obsahom boli iba subjektívne opisy skutkových okolností otca maloletej a garanciou objektívneho zisťovania skutočného stavu veci sa stali jednostranné subjektívne účelové tvrdenia otca podané nepravdivo a neúplne. Vyslovila názor, že v posudzovanej veci absentoval základný prvok objektívnej spravodlivosti a rovnosti oboch strán, a základný predpoklad zistenia skutočného stavu veci úplne a správne. Poukázala na rovnosť účastníkov v konaní, Ústavu SR a Listinu základných práv a slobôd a právo na prerokovanie veci verejne, v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým dôkazom. Namietala porušenie jej ústavného práva neumožnením vyjadriť sa k tvrdeniam otca maloletej a odopretím práva maloletej J. bez pokusu zisťovania jej názoru. Poukázala na ust. § 363 CMP a možnosť zrušiť neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Zdôraznila, že v spomínaných konaniach otec opísal skutkové okolnosti nepravdivo, neúplne, bez ohľadu na kontext a časovú postupnosť, čím podal skreslený obraz reálneho stavu, že je mu styk s maloletou odopieraný. Uviedla, že otec nežije s ňou v spoločnej domácnosti z vlastného rozhodnutia, odkedy ju dobrovoľne opustil v máji, resp. v júni 2018, s dcérou sa dlhodobo v trojtýždňových intervaloch stretáva výhradne cez víkendy, spravidla v dvoj až trojtýždňových intervaloch z vlastnej vôle, nie pre prekážky na jej strane. Styk maloletej s otcom je prirodzene voľný, nepredvídateľný a dlhodobo neupravený. Poukázala na priloženú ucelenú sms komunikáciu s otcom za obdobie od mája 2019 do augusta 2019 preukazujúcu stretávanie sa otca s maloletou v spornom období aj bezprostredne po nariadení neodkladného opatrenia. Vyslovila názor, že otec buď nedokáže zdravo a objektívne posúdiť reálnu intenzitu svojich stretnutí s dcérou v dlhšom časovom horizonte alebo skutkové okolnosti opísal účelovo a tendenčne a dôkazy zámerne vytrhol z kontextu. Náhradu trov konania žiadala z dôvodu ich spôsobenia otcom, náklady doložila v podobe pokladničného bločku vyčíslené sumou 47,70 eur.

4. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

6. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

7. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

8. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky maloletej ako nedôvodné, stotožniac sa s názorom súdu prvej inštancie o potrebe zásahu súdu do pomerov v rodine, vzhľadom na jej aktuálnu situáciu. Správne rozhodol súd prvej inštancie o predbežnej úprave styku otca s maloletou určením rozsahu styku, ktorý zohľadňuje vek dieťaťa, jeho záujem, vzťahy v rodine a zabezpečuje pravidelné stretávanie otca s maloletou počas každého párneho víkendy. Z návrhu otca a obsahu odvolania matky je nesporné, že medzi rodičmi pretrvávajú nezhody, ktoré vyústili do ukončenia ich spolužitia, pričom maloletá žije v domácnosti matky. K námietkam matky vo vzťahu k nekompletnej sms komunikácii predloženej otcom, a tým podaným skresleným informáciám, odvolací súd udáva, že z predložených dôkazov matkou, t.j. písomnej komunikácie medzi rodičmi vyplýva, že v predchádzajúcom období sa styk otca s maloletou realizoval do momentu, kedy matka začala podmieňovať stretnutia platením výživného na maloletú vo výške 600 eur mesačne a následne po nariadení neodkladného opatrenia ponúkala matka otcovi stretnutia s maloletou a trávenie spoločného času. Odvolací súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie existovali dôvody nariadenia neodkladného opatrenia o styku otca s maloletou a vzhľadom na potrebu zastabilizovania pomerov v rodine a nastavenia pravidelného kontaktu otca s maloletou nie je dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti bez ohľadu na to, že správanie matky po vydaní rozhodnutia sa zmenilo. Odvolací súd zdôrazňuje, že dané rozhodnutie je len dočasného charakteru. Rodičia majú možnosť dohodnúť sa na výkone rodičovských práv a povinností k maloletej aj v rámci konania o rozvod a úpravu pomerov manželov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode alebo konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu, resp. majú možnosť využiť odborné poradenstvo za účelom dosiahnutia dohody, ktorá je pre dieťa najideálnejším riešením.

9. Pokiaľ ide o návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia, odvolací súd daný návrh posúdil ako odvolací návrh súvisiaci s podaným odvolaním matky a poukazuje na dôvody uvedené v bode 8. tohto rozhodnutia. Napokon je treba konštatovať, že matka návrh na zrušenie neodkladného opatrenia dôvodila novými okolnosťami vzťahujúcimi sa k realizácii pravidelného styku otca s maloletou v aktuálnom období, ktorá skutočnosť nemá vplyv na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10. Na námietky matky o porušení jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd jej neumožnil vyjadriť sa k návrhu otca, vychádzal len zo subjektívnych tvrdení otca a nezisťoval ani názor maloletej, odvolací súd neprihliadal. Odvolací súd poukazuje na špecifickosť inštitútu neodkladného opatrenia, podmienky jeho nariadenia, charakter neodkladného opatrenia, z ktorého vyplýva, že súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie neodkladného opatrenia a nemá povinnosť doručiť matke návrh na vyjadrenie, ani zisťovať názor dieťaťa. Rovnako nemožno prihliadať na námietky matky súvisiace s konštatovaním súdu prvej inštancie o oboznámení sa s obsahmi spisov vedených na súde týkajúcich sa rodičov maloletej. Tu je potrebné poukázať na to, že iné vedené konania svedčia o konfliktoch v rodine a potrebe riešenia ich situácie, pričom v danom konaní matka mala priestor v rámci odvolacieho konania vyjadriť sa k odvolaniu a návrhu otca, predložiť dôkazy, na ktoré odvolací súd prihliadal a tieto vyhodnotil. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je dočasným opatrením sledujúcim najlepší záujem dieťaťa, ktoré má právo na oboch rodičov a na pravidelný kontakt a trávenie času aj s otcom. Rovnako dáva odvolací súd do pozornosti, že rozhodnutie súdu je potrebné rešpektovať a dodržiavať určené termíny stretnutí otca s maloletou.

10. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti správne, odvolací súd ho potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 ods. 1 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania prihliadajúc na predmet konanie, ktorým je vec starostlivosti o maloleté dieťa a skutočnosť, že v danom konaní súd rozhoduje o usporiadaní vzťahov v rodine a pomerov k maloletemu dieťaťu.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).